

Finlands Svenska Socialförbund r.f.

Medlemsbrev 3/2014

ORDFÖRANDENS SPALT

EN LITEN LJUSGLIMT I ALLT SPARANDE

Efter en sommar med både kyla och hetta har de flesta återvänt till jobbet och vardagen. Jag hoppas att alla är utvilade, pigga och redo att ta itu med våra viktiga uppgifter!

Själv har jag kopplat av och bort det mesta under semestern och då jag förra veckan började fundera på aktuella teman att skriva om i medlemsbrevet kändes hjärnan tom. Alla nyheter under sommaren har talat om sparkrav och nedskärningar och förändringar. Väldigt lite har varit konkret. MEN då jag söndagen den 10 augusti läste Hbl kände jag att det finns hopp om bättre tider. Omsorgsminister Huovinen säger i den, att regeringen är beredd att stöda skyddshemmen i vårt land med statliga medel!

Finland är ett land med mycket våld i hemmen, det vet alla. Ändå har skyddshemmens verksamhetsförutsättningar inte tryggats med offentliga medel. Det offentliga har inte heller utvecklat andra serviceformer för kvinnor som upplever våld i sina hem. De alldeles för få skyddshemsplatserna och andra befintliga stödformerna som finns, upprätthålls för det mesta av ideella föreningar och organisationer. Dessa får sina inkomster via kommunerna som ger betalningsförbindelser (eller inte) och från RAY-medel som i dagens läge inte på något sätt garanterar kontinuitet eller möjligheter till långsiktigt arbete. Ett faktum som både OECD och EU upprepade gånger påpekat det finländska samhällets brist på ansvar för att tillhandahålla tillräckligt med skyddshemsplatser.

Nu funderar ni kanske vad det här har att göra med FSSF:s verksamhet. Jag hävdar att möjligheterna och resurserna att stöda och hjälpa offer för våld i det egna hemmet berör mer eller mindre alla som jobbar inom social- och hälsovården. Personer som upplevt våld möter vi åtminstone inom åldrings- och hemvård, barnskydd, på hälsocentraler och på dagis och skola. Det finns få saker som är så svårt att bemöta för oss professionella som personer som utsatts för våld. I dessa situationer är det av avgörande betydelse hur vi kan hjälpa och ge råd. För att vi skall kunna ge den hjälpen måste den finnas till och vara lätt tillgänglig.

Jag anser också att ju mera vi pratar om våldet i vår närhet, ett våld som kan drabba vem som helst, desto lättare blir det för de drabbade att söka hjälp och för oss professionella att ta upp frågan och ge stöd. I det här sammanhanget

kan jag hänvisa till det jag skrev i det förra medlemsbrevet; vi som jobbar inom social- och hälsovård måste synliggöra problem som finns och påverka utvecklande av servicen.

Jag hoppas att vår regering gör ett klokt beslut i budgetbehandlingen och att kommunerna i det strama ekonomiska läget inte heller sparar bort den livsviktiga verksamheten som skyddshemmen utgör. Min övertygelse är att just den här typen av verksamhet sparar massor av pengar i det långa loppet i form av mindre sjukfrånvaron från jobbet, mindre mentala problem och mindre kostnader för sjukvård, då våldsspiralen i ett hem kan brytas.

Trots det kanske inte så upplyftande temat i min spalt önskar jag er alla en bra och aktiv höst!

Anna Lena Karlsson-Finne
Ordförande

VERKSAMHETSLEDARENS HÖRNA

VIKARIEN ÄR TILLBAKA

Här sitter jag igen på förbundets kansli, redo inför ett år som vikarierande verksamhetsledare på förbundet. Jag vikarierade verksamhetsledaren även från april 2012 till december 2013. Vad har jag gjort sen senast, kanske någon undrar. Ännu sista veckan som jag var på jobb på förbundet i december visste jag inte vad som väntade mig i januari, men plötsligt fick jag ett jobb inom dagvården och där har jag tillbringat det senaste halvåret. Jag trivdes väldigt bra på dagis, men kände ändå att jag inte kunde tacka nej när jag ett par månader senare fick förfrågan om jag vill vikariera Maria på Socialförbundet igen.

Alla arbeten har sina utmaningar. Att jobba inom dagvården, så att säga på ”verkstadsgolvet”, innebar nya utmaningar eftersom jag inte tidigare hade jobbat på dagis. Jag fick även se på nära håll den krassa verkligheten när kommuner tvingas till inbesparingar och hur det drabbar anställda inom kommunen. Men hursomhelst var det roligt, omväxlande och lärorikt att pröva på något nytt. Att vara tillbaka på förbundet innebär igen andra typer av utmaningar. De flesta arbetsuppgifter på förbundet är jag förstås bekant med sedan tidigare, men en del nytt har hänt och kommer att hända under de kommande månaderna så det ska bli intressant att ta itu med allt detta.

Jag har varit i jobb sedan 4.8 och den första tiden har gått åt till bland annat att komma in i rutinerna på kansliet, fixa en del praktiska saker och planera hösten. Under planering är två socialarbetarträffar med de juridiska ombuden från SAMS. Det blir en träff i västra Nyland och en i Sydösterbotten. Planeringen av en barnskyddsdag i Vasa kommer igång inom de kommande veckorna, och så har vi även snart första planeringsmötet inför nästa års kongress som kommer att ordnas i Åbo. Hör gärna av er om ni har utbildningsönskemål!

Avslutningsvis vill jag önska er en fin höst!

Emma-Lena Lybäck
Vik. verksamhetsledare

STYRELSEN

Nästa styrelsemöte hålls i Helsingfors 26.8.2014.

MEDLEMSAVGIFTEN

Årsmötet beslöt i april att höja medlemsavgiften för enskilda medlemmar till **20€**/person, medan avgiften för organisationer behålls på **100 €**/organisation. Genom medlemsavgiften hoppas vi kunna erbjuda medlemmarna förmånlig utbildning och en effektiv intressebevakning.

Till detta medlemsbrev bifogas en påminnelse till de medlemmar som inte betalt årets avgift. Hedersmedlemmar och studerande är befriade från medlemsavgift. Ni som har glömt att betala avgiften kan göra det till Finlands Svenska Socialförbunds konto FI 4055 6772 2001 4046. Kom ihåg att sätta ditt namn som meddelande för betalningen.

AKTUELLT

Info från Social- och hälsovårdsministeriet

Social- och hälsovårdsministeriets budgetproposition för 2015

Social- och hälsovårdsministeriet föreslår ett anslag på ca 12,6 miljarder euro för 2015 för sitt förvaltningsområde. Det är 282 miljoner euro mindre än anslaget för detta år. Minskningen beror på förnyelser och besparingar i regeringsprogrammet och regeringens strukturpolitiska program.

Bostadsbidraget förbättras. Hemvårdsstödet delas jämnt mellan båda föräldrarna fr.o.m. 1.8.2015. Det har reserverats 40 miljoner euro för kostnader som uppkommer av grundandet av ett barnsjukhus som betjänar den offentliga hälso- och sjukvården, och av detta har ett anslag på 15 milj. euro anvisats till 2015. I kommunerna stöds verkställandet av sote-reformen. Besparingar riktas bl.a. till sjukförsäkringen, utkomstskyddet, tandvården, indexjusteringar och barnbidraget.

Kommunernas finansieringsandel av arbetsmarknadsstödet växer

Från och med år 2015 ökar kommunernas ansvar för finansieringen av arbetsmarknadsstödet för dem som varit arbetslösa i över 300 dagar. På det viset minskar arbetsmarknadsstödet statsandel med 150 milj. euro.

För att främja sysselsättningen krävs det fr.o.m. 1.9.2014 att de som ansöker om alterneringsledighet ska ha varit i arbetslivet i 16 år istället för 10 år som tidigare krävdes. Dessutom sätts en övre åldersgräns för att få alterneringsledighet, och den som anställs som alterneringsvikarie ska i regel ha varit arbetslös i minst 3 månader. På grund av reformen minskas alterneringsersättningens statsandel med 12 milj. euro 2015.

Det föreslås att lagstiftningen om alterneringsledighet flyttas från ANM:s förvaltningsområde till SHM, eftersom lagstiftningen och finansieringen på så sätt skulle ingå i samma förvaltningsområde. På motsvarande sätt föreslås det att lönesubventionen och startpengens grundstöd, 125 milj. euro, flyttas till ANM:s förvaltningsområde. De här stöden främjar sysselsättningen och utdelningen av stöden kan påverkas regionalt.

Bostadsbidraget förbättras

För familje- och boendekostnader och diverse tjänster föreslås 2,6 miljarder euro. Den nya lagen som träder i kraft 2015 förenklar bostadsbidragssystemet. Maximibeloppet för godtagbara boendeutgifter påverkas i fortsättningen endast av bostadens läge och hushållets storlek. Reformen uppskattas öka bostadsstödsutgifterna med 41 miljoner euro 2015.

I enlighet med det strukturpolitiska programmet tas 1.9.2015 i bruk ett månatligt skyddat belopp på 300 euro utan sysselsättningskrav eller tidsbegränsning. Ibruktandet av det skyddade beloppet ökar bostadsbidragsutgifterna med ca 8 miljoner euro under 2015 och med 30 miljoner euro från och med 2016. Samtidigt minskar reformen utkomststödutgifterna med ca 3 milj. euro nästa år och 5 milj. euro från och med 2016.

Utgifterna för det grundläggande utkomststödet uppskattas minska totalt med ca 16 miljoner euro. Detta påverkas av ibruktandet av ett skyddat belopp av bostadsbidraget och arbetsinkomsten samt ett mindre behov än vad som uppskattats.

På förmåner som relaterar till folkpensionslagen och lagen om pension för arbetstagare görs i huvudregel en indexjustering på 0,4 procent. Som följd av detta minskar statens utgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde med ca 93 milj. euro. I enlighet med regeringens beslut skärs barnbidragen ner med ca 8 procent. Detta minskar barnbidragsutgifterna med ca 113 milj. euro och ökar utkomststödsutgifterna med ca 3 milj. euro.

Ersättningarna inom tandvården minskar

Sjukförsäkringsersättningarna uppskattas vara 5 065 miljoner euro 2015 (uppskattningsvis 5 081 miljoner euro 2014). De minskade utgifterna orsakas av inbesparingar inom sjukförsäkringen, vilkas totala summa 2015 är ca 66 milj. euro. Samordnande av resor som ersätts från sjukförsäkringen utvidgas till att omfatta hela landet. Dessutom höjs självriskandelen per resa. Tandvårdens ersättningsnivå sänks och ersättning beviljas allt mer sällan för tandkontroll. Dessutom minskas anslaget för Fpa:s behovsprövade rehabilitering. Med dessa åtgärder sparas ca 66 milj. euro 2015.

Sjukförsäkringens tidigare och framtida inbesparingar riktas till staten. Sjukförsäkringens finansieringsandelar ändras tidsbundet för åren 2015-2016 så att de försäkrades finansieringsandel av sjukvårdsförsäkringens kostnader är 55,1 % och statens andel är 44,9 %.

Ersättning av kostnaderna för privat hälsovård som ordnas i en kommuns utrymmen fortsätter till slutet av 2016.

Staten ersätter kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster för personer som saknar hemkommun till kommunerna genom sjukvårdsförsäkringar. Hälso- och sjukvårdskostnader för sådana pensionstagare som är på någon annan medlemsstats kostnadsansvar och som bor i Finland samt deras familjemedlemmar ersätts från och med 1.5.2015 direkt till kommunen på basis av verkliga kostnader. Då minskar den avkastning på sjukförsäkringar som staten får med 0,7 miljoner euro 2015.

Från och med 2015 kan Fpa betala ut partiell rehabiliteringspenning. Propositionens inverkan på statens ekonomi uppskattas vara liten.

Pensioner

I social- och hälsovårdsministeriets huvudklass har man reserverat 4,5 miljarder euro för pensioner för 2015. Staten finansierar folkpensioner 2 274 miljoner euro och garantipensioner 153 miljoner euro. Dessutom sätts 619 miljoner euro på lantbruksföretagarnas pensioner, 104 miljoner euro på företagarpensioner, 61 miljoner euro på sjömanspensioner och 15 miljoner euro på lantbruksföretagarnas olycksfallspensioner.

Utkomstskydd för arbetslösa

Statens utgifter för utkomstskydd uppskattas till 2 589 miljoner euro 2015 (uppskattningsvis 2 774 miljoner euro 2014). Minskningen beror på att kommunernas finansieringsandel av arbetsmarknadsstödet ökas samt utkomstskyddets inbesparingar på 50 milj. euro. Att hemvårdsstödet delas jämnt mellan båda föräldrarna kommer att öka utkomstskyddsutgifterna från och med 2016.

Frontveteranernas rehabiliteringsanslag stiger

För att stöda veteranerna föreslås sammanlagt 248,6 miljoner euro. Av detta används 124,4 miljoner euro för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, 62,5 miljoner euro för krigsinvalidernas anstalters driftskostnader, 25,4 miljoner euro för fronttillägg och 29,6 miljoner euro för frontveteranernas rehabilitering.

Nivån på frontveteranernas rehabiliteringsanslag stiger med 50 euro per veteran. Av anslaget riktas ca 6,7 milj. euro till rehabilitering av krigsinvalidernas makar samt personer som tjänstgjort i vissa uppgifter som berört Finlands krig samt till frontunderstöd till vissa utländska frivilliga. Av Penningautomatföreningens

avkastning anvisas 30 milj. euro till kostnadsersättningar för öppenvården enligt lagen om skada ådragen i militärtjänst.

Invaliditetsgraden för krigsinvalider med lindriga skador som berättigar till kommunala öppna tjänster föreslås sänkas från nuvarande 20 procent till 15 procent från och med 1.10.2015. Propositionens inverkan är 1,5 milj. euro.

Kommunernas social- och hälsovårdstjänster

Socialvårdslagen förnyas för att förbättra tillgången till socialservice och för att producera service effektivare. För detta ändamål ökas statsandelen med 9,4 milj. euro. För verkställandet av äldreomsorgslagen ökas statsandelarna med 27,5 milj. euro, vilket leder till att statsandelen är 82 milj. euro på årsnivå. Ordnanandet av skyddshemstjänster övergår på statens ansvar och för detta ändamål reserveras 8 milj. euro. I och med detta minskas kommunernas statsandelar med 4 milj. euro.

Hemvårdsstödet delas jämnt mellan båda föräldrarna fr.o.m. 1.8.2015. Reformen främjar att jämställdhet mellan könen förverkligas på arbetsmarknaden. Reformen minskar kommunernas statsandelar från och med 2016. Den fullständiga minskningen på 19 milj. euro förverkligas från och med 2018.

I enlighet med regeringens strukturpolitiska program föreslås det att vuxnas kontrollmellanrum inom den kommunala tandvården förlängs till minst två år. I och med detta minskas statsandelen med 0,86 milj. euro 2015.

Som regeringens sparåtgärd skärs anskaffningen av vacciner ner som en engångsföreteelse med 3 miljoner euro. För hepatit B-vacciner för hälsovårdsstuderande som en del av det nationella vaccinationsprogrammet föreslås ett tilläggsanslag på 0,84 milj. euro. För läkar- och vårdhelikopterverksamhetens enhetsanskaffningar föreslås ett tilläggsanslag på 0,72 milj. euro.

Det föreslås ett anslag på 15 miljoner euro för kostnader som uppkommer av grundandet av ett barnsjukhus som betjänar den offentliga hälso- och sjukvården.

För kommuners projekt inom social- och hälsovården (Kaste) föreslås ett anslag på 10 milj. euro. Anslaget är det samma som i föregående års budget och det används för kommunernas utvecklingsprojekt inom social- och hälsovården samt för att minska långtidsbostadslösheten. För hälsovårdsenheters forskning på universitetsnivå föreslås statlig finansiering på 26 milj. euro.

För att stöda verkställandet av sote-reformen föreslås 15 milj. euro. Anslaget används för att stöda verkställandet i kommuner och samkommuner samt forsknings- och utvecklingsprojekt, material och utbildning som stöder reformen.

OECD: Finland måste förbättra en jämlik tillgång till mentalvårdstjänster

Enligt en färsk rapport från OECD finns det stora regionala skillnader i tillgången till mentalvårdstjänster, och dessa skillnader borde minskas. Positivt är däremot till exempel att psykiatriska öppenvårdstjänster och elektroniska hälsojourer håller på att utvecklas i rask takt. E-tjänster förbättrar möjligheterna att få hjälp vid problem med den mentala hälsan, särskilt för dem som bor i avlägsna trakter.

Själv mordssiffrorna har sjunkit

Antalet självmord i Finland har sjunkit betydligt. Trots detta är självmordsdödligheten i Finland högre än genomsnittet för OECD-länderna. Antalet självmord började sjunka år 1991 och har sjunkit sedan dess. För att denna positiva utveckling ska fortsätta behövs ett kontinuerligt arbete för att förhindra självmord och främja den mentala hälsan. I Finland har resultatrika program genomförts i ett flertal riskgrupper, och OECD rekommenderar en fortsättning på dessa. Därtill har de som arbetar med mentalvård i Finland en bra utbildningsnivå, vilket gör det möjligt att erbjuda effektiva och mångsidiga tjänster.

Uppmärksamhet bör fästas vid kostnaderna för mentalvården

Andelen kostnader för mentalvårdstjänster av de totala kostnaderna för hälsovården håller på att minska i Finland, även om kostnaderna i euro de facto inte har minskat. År 2012 ökade emellertid denna andel av de totala kostnaderna för hälsovården.

I Finland har fokus legat på att utveckla primärvården och öppenvården, vilket betraktas som en bra lösning i OECD:s rapport. Enligt OECD borde dock större uppmärksamhet fästas vid de stora indirekta kostnaderna för störningar i den mentala hälsan liksom på klyftan mellan vårdbehovet och vårdtillgången. Genom påverkande tjänster kan man minska den börda störningar i den mentala hälsan medför för individen och samhället.

OECD:s mentalvårdsprojekt

År 2011 startade OECD ett mentalvårdsprojekt som resulterat i den rapport som publicerades i juli i år. Enligt rapporten Making Mental Health Count borde frågor i anslutning till den mentala hälsan prioriteras i alla OECD-länder eftersom störningar i den mentala hälsan har en stor betydelse för individerna, samhället, hälsovårdssystemen och ekonomin.

Ungefär en tredjedel av alla nya invalidpensioner i OECD-länderna beror på störningar i den mentala hälsan.

Utredning över barnskyddets förflutna börjar med intervjuer i höst

En utredning över barnskyddets förflutna börjar hösten 2014. Social- och hälsovårdsministeriet har konkurrensutsatt utredningen och institutionen för historia och etnologi vid Jyväskylä universitet har valts att genomföra den. Forskare vid institutionen börjar med intervjuer hösten 2014. Närmare information om dessa kommer ännu att meddelas i början av hösten.

Målet med utredningen är att samla erfarenheter av det finska barnskyddet och speciellt av vården utom hemmet åren 1937-1983. Utredningen grundar sig på observationer av att vården utom hemmet inte alltid har kunnat erbjuda de placerade barnen en barndom fri från illabehandling.

Huvudsyftet med utredningen är att ge människor möjligheten att berätta om sina egna erfarenheter av barnskyddet. Genom dessa erfarenheter kan man få en uppfattning om det finska barnskyddet från en svunnen tid. Dessutom är ett mål att påverka den nuvarande barnskyddsverksamheten i vården utom hemmet. Utredningen blir klar våren 2016.

Frivilligt att delta i intervjuer

Det centrala materialet i utredningen består av frivilliga intervjuer. Till intervju kan vem som helst anmäla sig som har egna erfarenheter antingen som yrkespersonal (till exempel som barnskyddsarbetare, familjevårdare) eller som barn vid en barnskyddssanstalt eller i en fosterfamilj på 1930-80-talet.

Under intervjuerna insamlas inte person- eller enhetsspecifika uppgifter. Alla data behandlas konfidentiellt. Från och med 1.8.2014 kan man anmäla sig till intervju på numret 040 805 3930 (Jyväskylä universitet).

UTBILDNING

I höst kommer Socialförbundet och Juridiskt ombud att ordna **socialarbetarträffar** i Raseborg och Närpes. Under träffarna önskar vi diskutera den aktuella utvecklingen inom handikappservice och vad socialarbetarna anser vara problematiskt eller positivt i dagens handikappservice. Med på träffarna är juridiska ombuden Ulrika Krook och Cecilia Magnusson, samt Socialförbundets vik. verksamhetsledare Emma-Lena Lybäck. Träffen för socialarbetare inom handikappservice i Sydösterbotten hålls i **Närpes 29.9** och träffen för socialarbetare inom handikappservice i Västra Nyland hålls i **Raseborg 13.10**. Tillfället är avgiftsfritt. Anmälan till kansli@fssf.fi senast 22.9 (Närpes) och 6.10 (Raseborg). Mer information kommer på hemsidan inom kort.

En **barnskyddsdag** planeras i Vasa i samarbete med förvaltningsdomstolen.

Är det något speciellt ämne eller tema du önskar att vi tar upp under en föreläsning eller utbildningsdag? Jag tar gärna emot tips och önskemål om utbildningar inför året. Hör av er på e-post kansli@fssf.fi eller telefon 050 55 33 685. Kom ihåg att meddela mig om ni vill komma med på förbundets e-postlistor där info om förbundets aktuella utbildningar sänds ut regelbundet.

REKLAM

Välkommen på konferensen Mångprofessionell social- och hälsovård III *Framtidens arenor inom social- och hälsovård* 1-2.10.2014.

Vi färdas genom etikens och dialogens landskap med hjälp av teman som berör:
Etik och värdegrund i ledarskapet och organisationskulturen
Serviceproduktion inom social- och hälsovård

Konferensen är ett fortbildningstillfälle och forum där ledare, medarbetare och studerande inom social- och hälsovård, sjukskötare, hälsovårdare, barnträdgårdslärare, pedagogiska handledare och andra verksamma inom social- och hälsovård kan mötas.

Blev du intresserad av att komma med på vår gemensamma färd?

Information och anmälningsblankett hittar du via

<http://www.novia.fi/konferens-social-och-halsovard/>

Arrangör:

Yrkeshögskolan Novia

Avdelningen för vård och det sociala område, Nunnegatan 4, 20700 Åbo

Information: Monica Norrgård, monica.norrgard@novia.fi, 044-762 3354

SOSTE:s organisationskryssning 8-9.10.2014. För mer information besök <http://www.soste.fi/tapahtumat/ms-soste-2.html>

Sosiaalipoliitikan päivät ordnas 23-24.10 i Joensuu. Temat i år är ”Sosiaalipoliitikan rajat”. Föreläsare under dagarna är bl.a. professor Bridget Anderson från Oxford universitet, universitetslektor Sirpa Wrede från Helsingfors universitet, universitetslektor Nathan Lillie från Jyväskylän universitet, forskare Elina Aaltio från Kommunförbundet, professor Markus Jäntti från Stockholms universitet, och direktör Riitta Särkelä från SOSTE. Program och mer information finns på adressen <http://sosiaalipoliittinenyhdistys.fi/sosiaalipoliitikan-paivat-2014/>

Innomarkkinat ordnas 18.11.2014 i Helsingfors. För mera information besök <https://www.innokyla.fi/>

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät ordnas 30.9–1.10.2014 i Tavastehus. Programmet, anmälningsblanketten och mera information finns på www.lskl.fi/hameenlinna2014

SAMS m.fl. ordnar en **funktionshinderpolitisk dag 13.11.2014** kl. 8.30-16.00 i Vasa. Ett preliminärt program finns på www.samsnet.fi/aktuell.

SAXAT

I Tesso 4/2014 kan man läsa om våld i parrelationer. I vårt land dräps årligen ungefär tjugo kvinnor och fem män av en nuvarande eller tidigare partner. Var femte kvinna som lever i ett parförhållande har blivit utsatt för våld av sin nuvarande partner. Dessa upplevelser är svåra för offret att prata om. Tröskeln är också ofta hög för människor i offrets omgivning att ställa frågor om närståendevåldet. Personer som jobbar inom social- och hälsovården har ofta bristande handlingsmodeller, kunskap och stöd från arbetsgemenskapen för att ta upp misstankar om våld i parrelationer. Man vet inte exakt vad man ska göra om våldet kommer till tals, och man är kanske rädd för att det gör mer skada än nytta att lägga sig i.

Reetta Siukola på THL poängterar att det krävs både utbildning och konkreta verktyg för att hjälpa klienter som har blivit utsatta för närståendevåld. THL har inom ett pilotprojekt kartlagt våld i parrelationer och utvecklat en modell för att ta upp våld i parrelationer inom mental- och missbrukarvård. Man har sammanställt en handbok som innehåller konkreta verktyg som kan användas både för att hjälpa klienter som blivit utsatta för våld och som stöd när man ska prata med en klient om våldserfarenheter.

Enligt Siukola är det viktigaste att man vågar lägga sig i och ställa direkta frågor av offret om man misstänker att en person blir utsatt för våld, lyssnar, tar offrets berättelser på allvar, bekräftar känslor och berättar att det finns hjälp att fås. Samtidigt motiverar man klienten att ta emot hjälp och tar ansvar för att hjälpen ordnas. Det är även viktigt att bedöma riskerna för våldsoffret och eventuella barn till offret. Nödvändiga säkerhetsåtgärder måste göras genast och kan inte vänta till nästa besök.

Sammanfattningsvis kan handlingsplanen se ut enligt följande när man upptäcker våld i en parrelation:

1. Ta itu med säkerhetsriskerna
2. Guida till läkare och se till så att eventuella fysiska skador blir noggrant dokumenterade
3. Gör en barnskyddsanmälan och berätta för offret att barnskyddsanmälan är en möjlighet att få hjälp och stöd, inte ett hot. Uppmuntra offret att göra brottsanmälan
4. Boka in en ny tid. Ibland är offret inte redo att ta emot hjälpen genast. Ge isåfall olika hjälpinstansers kontaktuppgifter och ytterligare information.
5. Planera kommande åtgärder

Handboken som publicerades i våras heter ”Miten puutun lähisuhteväkivaltaan? Esimerkkinä päihde- ja mielenterveystyö” och kan beställas på THL:s websidor (på finska). På thl.fi hittar man formulär som kan fungera som stöd för social- och hälsovårdspersonal och dessa finns även på svenska. *Frågor om närståendevåld och bemötande av offret*, samt *Blankett för screening och kartläggning av närståendevåld* hittar man under rubrikerna Kasvun kumppanit → Työn tueksi → Lomakkeet.

I Tesso 4/2014 tar man även upp hur barnfamiljer ska få ett ökat stöd i och med förnyelsen av socialvårdslagen som är på slutrakan. Syftet med den nya socialvårdslagen är att flytta tyngdpunkten från specialtjänster till allmänna tjänster, stärka klienternas jämställdhet och göra samarbetet mellan myndigheter tätare.

De tjänster som enligt den nya lagen skulle flyttas från barnskyddet till allmän familjeservice är bland annat familjearbete, stödpersoner och -familjer och

kamratstödsverksamhet. Målet är att sänka tröskeln för att söka hjälp och att trygga ett nödvändigt och tidigt stöd som inte förutsätter att berörda familjer blir klienter hos barnskyddet. Enligt Lotta Hämeen-Anttila på social- och hälsovårdsministeriet finns det ett klart behov av denna ändring eftersom tröskeln att söka hjälp från barnskyddet är för hög i nuvarande lagstiftning. Bl.a. i familjer där det finns långvarig sjukdom eller ett barn med funktionsnedsättning ska ha nytta av lagförändringen. Den nya lagen ålägger kommunen att ordna nödvändiga hem- och familjetjänster. Klientfamiljen ska få en kontaktperson som familjen kan vända sig till vid problem.

Enligt sakkunniga innebär lagförändringen en klarhet i arbetsfördelningen mellan socialvården och barnskyddet i kommunen. Arbetsfördelningen har tidigare varit onödigt sektoriserat vilket har lett till att en del hjälpbehövande familjers behov har förbisetts.

I en del kommuner erbjuds redan familjevård och hemtjänster som ger familjer hjälp och stöd i vardagen och de problem som där kan uppstå. Den nya lagen innebär att kommunerna åläggs erbjuda dessa tjänster vilket ska leda till en ökad jämlikhet för barn och familjer oberoende av boendeort.

ÖVRIGT

På förbundet tar vi gärna emot era tankar och tips gällande verksamheten. Vi hoppas att ni alla ska bli nöjda med det som förbundet har att erbjuda och att ni aktivt deltar i förbundets utveckling. Ni får gärna sända verksamhetsledaren förslag på verksamhet under hela året eller höra av er om ni har frågor. Vi finns till för er! Verksamhetsledaren nås på e-postadressen kansli@fssf.fi eller på telefon 050-553 3685.

Jag sänder regelbundet ut info, utlåtanden och reklam om utbildningar via e-posten och ni som vill vara med på mina e-postlistor får gärna meddela er adress till mig. Hemsidan och Facebook-sidan uppdateras också regelbundet, så håll utkik där med jämna mellanrum.

Vörå, den 14 augusti 2014

Emma-Lena Lybäck
Vik. verksamhetsledare

